

בש"פ 2946/20 - פלונית נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 2946/20

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העוררת: פלונית

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) במ"ת 38006-03-20 מיום 26.4.2020

תאריך הישיבה: כ"ג באייר התש"ף (17.05.20)

בשם העוררת: עו"ד אלדין בדר אגבאריה, עו"ד סרור מחמיד

בשם המשיבה: עו"ד לינור בן אוליאל

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) במ"ת 38006-03-20 מיום 26.4.2020, בה נקבע כי קיימות נגד העוררת ראיות לכאורה ועילת מעצר והוחלט על מעצר העוררת עד לתום ההליכים נגדה. הערר מכון נגד החלטת בית המשפט לשלול חלופת מעצר, אף מבלי להיזקק לתסקיר שירות המבחן בעניינה של העוררת.

1. ביום 10.3.2020 הוגש נגד העוררת כתב אישום המייחס לה עבירת מסירת ידיעה לאויב בכוונה לפגוע בביטחון המדינה (לפי סעיף 111 לחוק העונשין, התשל"ז-1977) (להלן: חוק העונשין); עבירת מגע עם סוכן חוץ (לפי סעיף 114(א) לחוק העונשין); איסור פעולה ברכוש למטרות טרור (לפי סעיף 31(א) לחוק המאבק בטרור, עמוד 1

התשע"ו-2016) (להלן: חוק המאבק בטרור); ניסיון לפעולה ברכוש למטרות טרור (לפי סעיף 31(א) לחוק המאבק בטרור וכן סעיף 25 לחוק העונשין); קשר לפעולה ברכוש למטרות טרור (לפי סעיף 499 לחוק העונשין וכן סעיף 31 לחוק המאבק בטרור); מתן שירות לארגון טרור (לפי סעיף 23 לחוק המאבק בטרור); וקבלת דבר במרמה (לפי סעיף 415 לחוק העונשין). בקצירת האומר, בכתב האישום נטען כי בין השנים 2015-2020 העוררת התקשרה עם גורמי טרור וסייעה להם בפעולות שונות, ביניהן העברת כספים, ציוד רפואי ותרופות, מידע מודיעני, מכשירי מחרטה, ביגוד ועוד. לצד כתב האישום הוגשה בקשה למעצר העוררת עד תום ההליכים נגדה.

2. ביום 26.4.2020 קבע בית המשפט המחוזי בהחלטה מפורטת כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית לעבירות המיוחסות לעוררת בכתב האישום. בית המשפט סקר בהרחבה ובאריכות את חומר החקירה, ובכלל זה מזכרים קיימים בתיק, מסמכים המתעדים את חקירת העוררת במשטרה וזכ"דים באשר לחקירתה בשירות הביטחון הכללי. תחילה דחה בית המשפט את טענת העוררת לפיה קיימים פערים מהותיים בדבריה בחקירות המשטרה לעומת חקירותיה בשירות הביטחון הכללי, אשר יש בהם כדי להחליש את התשתית הראייתית. לאחר מכן, הבהיר בית המשפט כי מחקירות העוררת מצטיירת תמונה שלמה על פיה העוררת הייתה מודעת כי הגופים עמם התקשרה משויכים לגופי טרור ואף עולה כי היא ביקשה לקחת חלק במאבקם מטעמים אידיאולוגיים. לפיכך, ובצירוף העובדה שהעוררת שתקה בחקירותיה ואף סירבה לענות על שאלות בחלקן, נמצא כי ישנן די ראיות לכאוריות בעוצמה מספקת להוכחת המיוחס לה. בנוסף, לאחר שנמצא כי העוררת בעלת מסוכנות גבוהה, הגיע בית המשפט לכלל מסקנה כי חלופת מעצר לא תסכון, ועל כן אין מקום לבחון חלופת מעצר בעניינה. החלטה זו התבסס על ארבעה אדנים: אופיין החמור של העבירות הביטחוניות המיוחסות לה; שיתוף הפעולה של העוררת עם גורמים עוינים מתוך אידיאולוגיה; קשריה המסועפים של העוררת עם אותם גורמים; ויכולת העוררת לפעול, תוך שימוש בקשריה, אף במנותק מאמצעי תקשורת. בית המשפט אף ציין את מצב החירום השורר בעת הזאת בשל התפשטות נגיף הקורונה כנסיבה מחמירה. משום כך, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרה עד תום ההליכים.

מכאן הבקשה שלפני.

3. עיקר טענותיה של העוררת מופנה כלפי שאלת בחינת חלופת המעצר ותסקיר שירות המבחן עובר למעצרה. לשיטתה, שגה בית המשפט כשהחליט שלא להורות על קבלת תסקיר בעניינה. לשיטתה, על שירות המבחן, ולא בית המשפט, מוטל לבדוק בצורה מעמיקה את חלופת המעצר ויכולתם של המפקחים לפקח על העוררת. על כן, סבורה העוררת כי בנסיבות העניין ניתן להסתפק במעצר באיזוק אלקטרוני בישוב המרוחק ממקום מגוריה, תוך פיקוח מצד מפקחים שייבחנו בקפידה על ידי שירות המבחן. במסגרת זו הודגשה תרומתה על העוררת למפעלי צדקה וחסד. היא גם הצביעה על מקרים חמורים בהרבה מהעבירות המיוחסות לה, בהם הורה בית המשפט על שחרור המעורבים לחלופת מעצר. בנוסף, לגישה שגה בית המשפט בקבעו כי מצב החירום בשל התפשטות נגיף הקורונה מהווה נסיבה מחמירה בשיקולי מעצר העוררת. לדידה, אין כל קשר בין חובתה של המדינה להגן על אזרחיה לבין שחרור נאשמים לחלופת מעצר. בהקשר זה, העוררת מציינת כי תאריך מעצרה (17.2.2020) והמעשים המיוחסים לה בכתב האישום קדמו לתקופת מצב החירום.

4. המשיבה ביקשה לדחות את הערר. באת-כוח המשיבה ציינה כי לעוררת מיוחסות עבירות ביטחוניות חמורות. בנסיבות אלה, יש קושי ליתן בה ובכל מפקח שיוצע מטעמה אמון. בפרט נוכח פוטנציאל הנזק הרב הנשקף לביטחון המדינה. לפיכך, סברה המשיבה כי החלטת בית המשפט המחוזי להורות על מעצר העוררת עד תום ההליכים נכונה, נוכח העומס הרב על שירות המבחן בעת הזו.

5. לאחר עיון בבקשה ושמיעת טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות. בית המשפט רשאי, מקום בו השתכנע כי חלופת מעצר לא תסכון, לשלול חלופת מעצר גם מבלי להיזקק לתסקיר שירות המבחן (ראו למשל: בש"פ 8554/19 סובח נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (31.12.2019)). לנאשמת לא עומדת זכות קנויה לקבלת תסקיר כאמור (ראו למשל: בש"פ 8264/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (27.11.2018)). בהקשר זה, נפסק לא אחת כי ככל שעוצמת הראיות לכאורה וחומרת המעשים גבוהה, כך תפחת נכונות בית המשפט להורות על חלופת מעצר (ראו: בש"פ 2998/14 איסאקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (8.5.2014)). בענייננו, לאורקיומה של עילת מעצר סטטוטורית נגד העוררת, משנקבע כי קיימות ראיות לכאורה לביסוס האישומים נגדה, ונוכח המסוכנות הרבה הנשקפת ממנה ואופי הפעילות המיוחסת לה, בפרט כאשר מדובר בעבירות ביטחוניות על רקע אידיאולוגי, לא נפל כל פגם בהחלטת בית המשפט להורות על מעצרה של העוררת עד תום ההליכים אף ללא בחינת חלופת מעצר (ראו: בש"פ 2291/15 עלא אדין נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (27.4.2015)); בש"פ 9305/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (7.1.2017)). האמור נכון, בין אם המדובר בתקופת חירום ובין אם לאו.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ"ד באייר התש"ף (18.5.2020).

שׁוֹפֵט